

Wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en enige andere wetten in verband met de introductie van een regeling betreffende de rechten van de werknemer bij overgang van een onderneming in faillissement (Wet overgang van onderneming in faillissement)

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is werknemers meer bescherming te bieden bij een overgang van onderneming in faillissement;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

Titel 10 van Boek 7 van het **Burgerlijk Wetboek** wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 653 wordt een lid toegevoegd, luidende:

6. Is de werkgever in staat van faillissement verklaard, dan komt voor een werknemer die op de dag van de faillietverklaring in dienst is bij de werkgever een beding als bedoeld in lid 1 of lid 2 te vervallen op het moment dat de arbeidsovereenkomst eindigt als gevolg van opzegging door de curator op grond van artikel 40 van de Faillissementswet, tenzij er sprake is van een overgang van een onderneming die tot de boedel behoort als bedoeld in artikel 666 lid 1, onderdeel a, of lid 5 en de verkrijger voordat de arbeidsovereenkomst eindigt aan de werknemer een aanbod heeft gedaan tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 666 lid 3 of artikel 666b lid 1.

B

In het eerste lid van artikel 662 wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel b door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

- c. een vereniging van werknemers: een vereniging van werknemers die:
 - 1°. in de onderneming of bedrijfstak werkzame personen onder haar leden telt;
 - 2°. krachtens haar statuten ten doel heeft de belangen van haar leden als werknemers te behartigen;
 - 3°. als zodanig in de betrokken onderneming of bedrijfstak werkzaam is; en
 - 4°. ten minste twee jaar in het bezit is van volledige rechtsbevoegdheid, waarbij artikel 671a lid 3, tweede volzin, van toepassing is.

C

Artikel 666 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.
2. In het eerste lid (nieuw) wordt na "665" ingevoegd ", 666b" en komt onderdeel a te luiden:
 - a. de werkgever in staat van faillissement is verklaard met het oog op de liquidatie van het vermogen van de werkgever, de onderneming tot de boedel behoort en de onderneming een kleine onderneming is; of
3. Er worden vier leden toegevoegd, luidende:

2. Bij algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld wanneer sprake is van een kleine onderneming als bedoeld in lid 1, onderdeel a.
3. Komen bij een overgang van onderneming als bedoeld in lid 1, onderdeel a, niet alle werknemers die op de dag van de faillietverklaring in de onderneming werkzaam zijn in dienst van de verkrijger, dan doet de verkrijger aan een van deze werknemers een aanbod tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst als binnen 26 weken na de overgang binnen de onderneming een vacature ontstaat voor dezelfde of vergelijkbare werkzaamheden als die welke werden verricht door deze werknemer. De verkrijger kan een termijn stellen aan de aanvaarding van dit aanbod, die in ieder geval niet korter is dan drie dagen. Wijst de werknemer het aanbod af, dan doet de verkrijger een aanbod aan een andere werknemer die deze of vergelijkbare werkzaamheden verrichtte. Artikel 666b, leden 6, aanhef en onderdelen b en c, 8, onderdeel b, 9 en 10, zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat als meerdere werknemers een verzoek aan de kantonrechter doen dat in beginsel voor toewijzing in aanmerking komt, de kantonrechter aan de hand van de inspiegelingsmethode, bedoeld in artikel 666b lid 12, onderdeel a, bepaalt welk verzoek hij toewijst.
4. Is sprake van een overgang van een onderneming als bedoeld in lid 1, onderdeel a, dan kan de verkrijger ervoor kiezen om lid 5 toe te passen in afwijking van lid 1, onderdeel a, en lid 3.
5. Als de werkgever in staat van faillissement is verklaard en er geen sprake is van de situatie bedoeld in lid 1, onderdeel a, zijn op de overgang van een onderneming die tot de boedel behoort, de artikelen 663, tweede volzin, en 665 niet van toepassing. In plaats daarvan is artikel 666b van toepassing. De artikelen 664 en 665a zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in dit geval:
 - a. in artikel 664 in plaats van "artikel 663" en "artikel 663, eerste volzin" steeds moet worden gelezen: "de artikelen 663, eerste volzin, en 666b lid 10, onderdeel a"; en
 - b. de kennisgeving, bedoeld in artikel 665a, wordt gedaan door:
 - 1°. de curator, bedoeld in artikel 68 Faillissementswet, aan de werknemers die op het tijdstip van de faillietverklaring bij de gefailleerde werkgever in dienst zijn, en
 - 2°. de verkrijger aan de werknemers die bij hem in dienst zijn.

D

Na artikel 666a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 666b

1. Is de arbeidsovereenkomst tussen de gefailleerde werkgever en een werknemer die op de dag van de faillietverklaring in de onderneming werkzaam is, overeenkomstig artikel 40 van de Faillissementswet door de curator opgezegd, dan doet de verkrijger deze werknemer een aanbod tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst op basis waarvan de werknemer op het moment van de overgang bij de verkrijger in dienst treedt. De verkrijger kan een termijn stellen aan de aanvaarding van dit aanbod, die in ieder geval niet korter is dan drie dagen.
2. Lid 1, eerste zin, is niet van toepassing als niet alle werknemers die op de dag van de faillietverklaring in de onderneming werkzaam zijn, bij de verkrijger in dienst kunnen komen, omdat te voorzien is dat er binnen 26 weken na de overgang noodzakelijkerwijs arbeidsplaatsen vervallen als gevolg van het wegens bedrijfseconomische omstandigheden treffen van maatregelen voor een doelmatige bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 669 lid 3, onderdeel a. In dat geval doet de verkrijger voor iedere arbeidsplaats die behouden blijft één van de werknemers een aanbod tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst als bedoeld in lid 1. De verkrijger hanteert een objectieve selectiemethode op basis waarvan bepaald wordt in welke volgorde de werknemers dit aanbod krijgen, waarbij hij alle werknemers betreft die op de dag van de faillietverklaring in de onderneming werkzaam zijn. De verkrijger informeert de werknemers die op de dag van de faillietverklaring in de onderneming werkzaam zijn tijdig over de wijze waarop de selectie plaatsvindt en de voortgang van het selectieproces.

3. Als objectieve selectiemethode als bedoeld in lid 2 hanteert de verkrijger de inspiegelingsmethode. In afwijking hiervan kan de verkrijger een alternatieve selectiemethode hanteren, mits de rechter-commissaris bij zijn beslissing, bedoeld in artikel 176a, eerste lid, van de Faillissementswet, daar toestemming voor heeft gegeven. De rechter-commissaris geeft deze toestemming alleen als aannemelijk is dat:
 - a. het hanteren van de alternatieve selectiemethode in plaats van de inspiegelingsmethode noodzakelijk is om tot een doelmatige bedrijfsvoering te komen; en
 - b. de alternatieve selectiemethode ertoe leidt dat de volgorde waarin de werknemers een arbeidsovereenkomst aangeboden krijgen, bepaald wordt op een transparante, proportionele, objectieve en niet-discriminerende wijze.
4. Aanvaardt de werknemer het aanbod van de verkrijger, bedoeld in de leden 1 en 2, dan eindigt op het moment van de overgang de arbeidsovereenkomst tussen de werknemer en de gefailleerde werkgever, voor zover die arbeidsovereenkomst niet al was geëindigd. Voor de toepassing van artikel 668a leden 1 en 2 worden de arbeidsovereenkomst tussen de gefailleerde werkgever en de werknemer en de daarop volgende arbeidsovereenkomst tussen de verkrijger en de werknemer beschouwd als één arbeidsovereenkomst.
5. Zijn wegens de in lid 2 genoemde grond niet alle werknemers door de verkrijger in dienst genomen en ontstaat er binnen 26 weken na de overgang binnen de onderneming een vacature voor dezelfde of vergelijkbare werkzaamheden als die welke werden verricht door een werknemer als bedoeld in lid 1, dan doet de verkrijger één van de werknemers aan wie hij nog geen aanbod heeft gedaan tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst, alsnog dit aanbod. De verkrijger hanteert daarbij de objectieve selectiemethode bedoeld in lid 2. De verkrijger kan een termijn stellen aan de aanvaarding van dit aanbod, die in ieder geval niet korter is dan drie dagen.
6. Is aan een werknemer geen aanbod gedaan tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst als bedoeld in de leden 1, 2 en 5, terwijl hij daar wel voor in aanmerking had moeten komen, dan kan de kantonrechter op verzoek van de werknemer de verkrijger veroordelen om:
 - a. de werknemer een aanbod te doen tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst als bedoeld in de leden 1 en 2;
 - b. de werknemer een aanbod te doen tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst als bedoeld in lid 5, waarbij de werknemer op een door de kantonrechter te bepalen datum bij de verkrijger in dienst treedt, of
 - c. aan de werknemer ten laste van de verkrijger een billijke vergoeding toekennen, als het alsnog in dienst komen bij de verkrijger in redelijkheid niet mogelijk is vanwege ernstig verwijtbaar handelen of nalaten van de verkrijger.Als meerdere werknemers een verzoek aan de kantonrechter doen en deze werknemers op basis van de gehanteerde objectieve selectiemethode gelijkelijk aanspraak kunnen maken op een aanbod van de verkrijger, wijst de kantonrechter het eerst het verzoek toe van de werknemer met het langste dienstverband bij de gefailleerde werkgever.
7. Heeft de verkrijger gehandeld overeenkomstig de uitgangspunten op basis waarvan de toestemming bedoeld in artikel 176a van de Faillissementswet is verleend, dan neemt de kantonrechter aan dat de verkrijger niet verplicht was om aan de werknemer een aanbod te doen tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst als bedoeld in de leden 1 en 2, tenzij:
 - a. de toestemming van de rechter-commissaris berust op onjuiste of onvolledige informatie en de rechter-commissaris, bij de juiste kennis van zaken, zijn toestemming niet had verleend; of
 - b. de toestemming is verleend met een kennelijk onjuiste toepassing van het bepaalde in de leden 1 tot en met 3, 10 en 11.
8. De bevoegdheid om een verzoekschrift bij de kantonrechter in te dienen vervalt:
 - a. twee maanden na de dag van de overgang, dan wel, als dit later is, twee maanden na de dag waarop de arbeidsovereenkomst is geëindigd, indien het een verzoek betreft wegens een verzuim van de verkrijger om een aanbod te doen tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst als bedoeld in de leden 1 en 2; en
 - b. twee maanden na de dag waarop de werknemer op de hoogte is of redelijkerwijs had kunnen zijn van het verzuim van de verkrijger om een aanbod te doen tot het sluiten van een

arbeidsovereenkomst als bedoeld in lid 5, maar ten laatste twee maanden na de dag waarop de termijn van 26 weken, bedoeld in dat lid, is verstreken, indien het een verzoek betreft wegens dit verzuim.

9. Artikel 686a leden 3, 5, 9 en 10 is van overeenkomstige toepassing op de behandeling van een verzoek als bedoeld in lid 6. Waar artikel 683, leden 1, 3, 4 en 6 ziet op een verzoek of een veroordeling tot herstel van de arbeidsovereenkomst, is het van overeenkomstige toepassing op een verzoek of een veroordeling als bedoeld in lid 6 om de werknemer een aanbod te doen tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst als bedoeld in de leden 1, 2 en 5.
10. De arbeidsovereenkomst, bedoeld in de leden 1, 2, 5 en 6, en in artikel 663, eerste volzin:
 - a. is voor wat betreft de rechten en verplichtingen van de verkrijger jegens de werknemer en die van de werknemer jegens de verkrijger gelijk aan de arbeidsovereenkomst tussen de werknemer en de gefailleerde werkgever, en
 - b. geldt, als de werknemer bij de gefailleerde werkgever een arbeidsovereenkomst had voor bepaalde tijd, als aangegaan voor de resterende duur van deze laatstgenoemde overeenkomst.De verkrijger en een vereniging van werknemers kunnen overeenkomen om de arbeidsvoorwaarden die van toepassing waren op de arbeidsovereenkomsten tussen de werknemers en de gefailleerde werkgever aan te passen als dit nodig is voor het behoud van de werkgelegenheid binnen de onderneming, behalve voor zover deze arbeidsvoorwaarden algemeen verbindend zijn verklaard.
11. Op de verkrijger gaan niet over de schulden van de gefailleerde werkgever die voortvloeien uit arbeidsovereenkomsten met de in lid 1 bedoelde werknemers en die:
 - a. op het moment van de overgang reeds bestaan; en
 - b. betrekking hebben op de periode voorafgaand aan de overgang.
12. Bij regeling van Onze Minister voor Rechtsbescherming:
 - a. worden regels gesteld over de inspiegelingsmethode, bedoeld in lid 3;
 - b. kunnen nadere regels worden gesteld over alternatieve selectiemethoden als bedoeld in lid 3; en
 - c. wordt nader bepaald wat wordt verstaan onder schulden als bedoeld in lid 11.

Artikel II

In artikel 2031 lid 1 van Boek 7A van het **Burgerlijk Wetboek** wordt "artikel 686a, lid 4, van Boek 7" vervangen door "de artikelen 666 lid 3, tweede zin, 666b, lid 1, tweede zin, lid 5, derde zin, en lid 8, en 686a lid 4 van Boek 7".

Artikel III

De **Faillissementswet** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 68, vierde lid, wordt in de eerste zin na "de in artikel 5, derde lid, genoemde verordening" ingevoegd "en de toestemming, bedoeld in artikel 176a," en wordt in de tweede zin "dit machtigingsverzoek" vervangen door "een verzoek als bedoeld in de vorige zin".

B

In artikel 69 wordt, onder vernummering van het tweede lid tot derde lid, een lid ingevoegd, luidende:

3. De binnen de onderneming ingestelde ondernemingsraad kan een verzoek als bedoeld in het eerste lid indienen, wanneer de curator het bepaalde in artikel 25, zevende lid, van de Wet op de ondernemingsraden niet naleeft, wanneer een besluit als bedoeld in die bepaling niet

in overeenstemming is met het advies van de ondernemingsraad, of wanneer feiten of omstandigheden bekend zijn geworden, die, waren zij aan de ondernemingsraad bekend geweest ten tijde van het uitbrengen van zijn advies, aanleiding zouden kunnen zijn geweest om dat advies niet uit te brengen zoals het is uitgebracht. Het verzoek wordt niet ontvankelijk verklaard indien het verzoek betrekking heeft op een besluit inzake een overgang van onderneming als bedoeld in artikel 666 lid 1 onderdeel a of lid 5 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en de ondernemingsraad voor of na de indiening van dit verzoek door de rechter-commissaris ingevolge artikel 176a, eerste lid, is opgeroepen om te worden gehoord.

C

Het tweede lid van artikel 101 komt te luiden:

4. De artikelen 176 en 176a zijn van toepassing.

D

In artikel 176, eerste lid, tweede zin, wordt "Geen toestemming van de rechter-commissaris is vereist" vervangen door: "Tenzij de verkoop plaatsvindt in het kader van een overgang van een onderneming als bedoeld in artikel 666 lid 1, onderdeel a, of lid 5 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, is geen toestemming van de rechter-commissaris vereist".

E

Na artikel 176 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 176a

5. Wordt de toestemming, bedoeld in artikel 176, eerste lid, gevraagd in het kader van een overgang van een onderneming als bedoeld in artikel 666 lid 1, onderdeel a, of lid 5 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, dan beslist de rechter-commissaris op een zo kort mogelijke termijn, die in ieder geval niet langer is dan drie dagen. Alvorens een beslissing te nemen, kan de rechter-commissaris betrokkenen bij de overgang van de onderneming horen. In het geval van artikel 666 lid 5 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek neemt de rechter-commissaris geen beslissing dan na verhoor of behoorlijke oproeping van:
 - a. de curator;
 - b. degene die als beoogd verkrijger, bedoeld in artikel 666 lid 3 of in artikel 666b lid 1 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, betrokken is; en
 - c. de krachtens wettelijke bepalingen binnen de onderneming ingestelde ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging, tenzij deze overeenkomstig artikel 25, zevende lid, van de Wet op de ondernemingsraden advies heeft uitgebracht en in het besluit van de curator tot overgang van de onderneming dit advies geheel wordt gevolgd.
2. Is sprake van een overgang van een onderneming waarop artikel 666 lid 5 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing is, dan verleent de rechter-commissaris de toestemming, bedoeld in artikel 176, eerste lid, alleen als:
 - a. te voorzien is dat er binnen 26 weken na de overgang noodzakelijkerwijs arbeidsplaatsen vervallen als gevolg van het wegens bedrijfseconomische omstandigheden treffen van maatregelen voor een doelmatige bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 669 lid 3, onderdeel a, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, voor zover de beoogd verkrijger heeft aangegeven dat hij niet alle werknemers die op de dag van de faillietverklaring in de onderneming werkzaam zijn, in dienst zal nemen op grond van artikel 7:666b lid 2 van het Burgerlijk Wetboek;
 - b. de uitgangspunten die de beoogd verkrijger van plan is te hanteren bij het aanbieden van een dienstverband aan de werknemers die op de dag van de faillietverklaring in de

- onderneming werkzaam zijn, in overeenstemming zijn met het bepaalde in artikel 666b, leden 1 tot en met 3, 10 en 11, van het Burgerlijk Wetboek; en
- c. is voldaan aan het bepaalde in artikel 25, zevende lid, van de Wet op de ondernemingsraden.
3. Is sprake van een overgang van een onderneming als bedoeld in artikel 666 lid 1, onderdeel a, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en is lid 4 van dat artikel niet van toepassing, dan verleent de rechter-commissaris de toestemming, bedoeld in artikel 176, eerste lid, alleen als is voldaan aan het bepaalde in artikel 25, zevende lid, van de Wet op de ondernemingsraden en de beoogd verkrijger een verklaring overlegt waaruit de uitgangspunten blijken die de verkrijger van plan is te hanteren bij het aanbieden van een dienstverband aan de werknemers die op de dag van de faillietverklaring in de onderneming werkzaam zijn. De verklaring bevat in ieder geval informatie over:
- het aantal werknemers aan wie de verkrijger een aanbod zal doen tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst;
 - de arbeidsvoorwaarden die hij daarbij zal hanteren;
 - de wijze waarop hij de werknemers zal selecteren die een aanbod krijgen; en
 - de wijze waarop hij de werknemers zal informeren over het selectieproces.

Artikel IV

De **Wet op de ondernemingsraden** wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 25 wordt een lid toegevoegd, luidende:

7. In afwijking van de voorgaande leden wordt de ondernemingsraad door de curator, bedoeld in artikel 68, eerste lid, Faillissementswet, in de gelegenheid gesteld overeenkomstig het tweede en derde lid, het vierde lid, eerste volzin, en het vijfde lid advies uit te brengen over elk besluit als bedoeld in het eerste lid dat door hem wordt voorgenomen in het kader van een voortzetting van de onderneming in faillissement of in het kader van een overdracht van de zeggenschap over de onderneming of een onderdeel daarvan in faillissement. De ondernemingsraad krijgt daartoe de gelegenheid binnen een door de curator te bepalen termijn. Deze termijn is in ieder geval niet korter dan drie dagen. Het vierde lid, tweede volzin, en het zesde lid van dit artikel en de artikelen 26 en 36, tweede, derde en vijfde lid, zijn niet van toepassing.

B

Aan artikel 31a wordt een lid toegevoegd, luidende:

9. Zodra de ondernemer voorziet dat aan hem surseance van betaling zal worden verleend of dat hij in staat van faillissement zal worden verklaard, informeert hij de ondernemingsraad hierover. De ondernemer kan terzake van deze informatieverstrekking overeenkomstig artikel 20, eerste lid, geheimhouding opleggen.

C

In artikel 35c, derde lid, wordt na "31, eerste lid," ingevoegd "31a, negende lid,".

Artikel V

Na artikel 212 van de **Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek** wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 213

Ten aanzien van faillissementen die zijn uitgesproken voor de datum van inwerkingtreding van de Wet overgang van onderneming in faillissement (Stb ...) blijven de artikelen 653, 662 en 666 van Boek 7 van toepassing zoals deze luiden voor inwerkingtreding van deze wet, en blijft artikel 666b van Boek 7 buiten toepassing.

Artikel VI

Het recht dat gold voor het tijdstip van inwerkingtreding van de artikelen II, III en IV, onderdeel A, blijft van toepassing ten aanzien van faillissementen die voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze artikelen of onderdelen daarvan zijn uitgesproken.

Artikel VII Inwerkingtreding

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel VIII Citeertitel

Deze wet wordt aangehaald als: Wet overgang van onderneming in faillissement.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven,

De Minister voor Rechtsbescherming

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid